

MTK

Timo Sipilä

10.1.2023

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Viite: Lausuntopyyntö 13.12.2022

Asia: HE 281/2022 vp eduskunnalle kaivosmineraaliveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausuntonaan Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry esittää seuraavaa:

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön erillinen kaivosvero, jotta maaperän kaivannaisista saadaan yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus.

Hallitus teki vuoden 2022 talousarvioneuvotteluissa linjauksen, että Suomessa otetaan vuonna 2023 käyttöön kaivosvero. Kaivosveron tavoiteltu verotuotto on 25 miljoonaa euroa vuodessa. Verotuotosta 60 prosenttia ohjataan kaivosten sijaintikunnille ja 40 prosenttia valtiolle.

1. Rojaltityyppinen vero on selkein

MTK katsoo, että rojaltityyppinen vero on selkein tapa toteuttaa hallituksen tavoite tuottaa yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus kaivosmineraalien käytöstä. Silloin myös veron taso on ennustettava sekä yritykselle että veronsaajalle. Muut kaivosveron toteuttamismallit olisivat liian monimutkaisia ja raskaita. Erityisesti näin on, kun niiden aiheuttama hallinnollinen taakka ja toimeenpanon kustannus suhteutetaan veron vuotuisen tuottoon.

Veropohja tulisi määrittää louhitun ja hyödynnetyn malmin perusteella. Veron tulisi kohdistua pelkästään metallimalmien käyttöön, ei muihin maa- tai kiviaineksiin.

Maataloustuottajien kustannustaso on noussut mm. energian ja lannoitteiden hintojen nousun takia jo nyt, eikä kaivosverolla saisi aiheuttaa lannoitteiden hinnoille lisää nousupainetta heikentäen mm. huoltovarmuuttamme.

2. Kaivoksista aiheutuvaa haittaa kompensoitava kunnille

MTK katsoo myös, että kaivoksista aiheutuu kaivospaikkakunnille kustannuksia, mikä perusteella osa veron tuotosta on syytä ohjata suoraan juuri kunnille. Olisi myös perusteltua, että kuntien osuus olisi nyt esitettyä suurempi. Kaivostoiminnan mahdolliset negatiiviset vaikutukset saattavat olla kunnille erittäin merkittäviä ja pitkäaikaisia.